

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/69/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4110201386
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4110201386.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Renáty Pátrovičovej v právnej veci navrhovateľa: Y. H., bytom V. - W. XXXX, proti odporcovi: C. Q., bytom V. - W. XXX, právne zastúpený: Mgr. Jozefom Sliškom, advokátom so sídlom Coboriho 2, Nitra, o náhradu nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 15. októbra 2012 č. k. 19C/85/2012-139, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odvolací súd nepriznáva odporcovi náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zo dňa 15. 10. 2012 č. k. 19C/85/2012-139 zamietol návrh a uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť odporcovi náhradu trov konania vo výške 464,28 eura, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za odpor vo výške 199 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 265,28 eura, všetko na účet právneho zástupcu odporcu Mgr. Jozefa Slišku, advokáta so sídlom v Nitre, Coboriho 2, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ sa písomne podaným návrhom zo dňa 22. 01. 2010 domáhal, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 3.319,40 eura titulom nemajetkovej ujmy z dôvodu, že dňa 30. 04. 2008 odporca oznámil na OOPZ Mojmirovce, že navrhovateľ sa mu na cintoríne v časti V. vyhrážal ublížením na zdraví a že mu rozkope hlavu. Konanie bolo Obvodným úradom Nitra zastavené, nakoľko si ho odporca vymyslel, čím spôsobil navrhovateľovi nemajetkovú ujmu, ktorú si ocenil na 3.319,40 eura. Súčasne sa domáhal priznania úroku z omeškania a náhrady trov konania. Súd vydal platobný rozkaz č. k. 7RO/9/2010-76 zo dňa 17. 04. 2012, proti ktorému odporca podal v zákonnej lehote odpor, čím došlo k zrušeniu platobného rozkazu a súd nariadil vo veci pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 30. 04. 2008, kde navrhovateľ vypovedal ako prichytil deti na cintoríne pri hrobe jeho rodičov ako si tam varia drogy a demolujú hrob. Jedným z detí bol aj vnuk odporcu. Po príchode na cintorín navrhovateľ videl ako odporca vykonával malú potrebu na hrob jeho rodičov a následne kopol do kalicha, ktorý rozbil náhrobnú tabuľu. Takýmto konaním odporcu bolo navrhovateľovi ublížené na cti. Právny zástupca odporcu považoval návrh za zmaťočný, pretože nie je známy hmotnoprávny predpis, podľa ktorého si navrhovateľ žalovanú sumu uplatňuje. Skutočnosti uvádzané navrhovateľom sú nepravdivé a odlišné od skutočností uvedených v návrhu. O skutočnostiach, ktoré sa stali, vypovedal na pojednávaní dňa 30. 04. 2008 odporca, svedkyňa F. C. a maloletý svedok Y. L.. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkov ako aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise. Dňa 30. 04. 2008 podal odporca ako oznamovateľ na OO PZ Mojmirovce oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu, vedené pod. č. ORP-201/MO-P08, ktorého sa mal dopustiť navrhovateľ tým, že na miestnom cintoríne v obci V.-W. mal vulgárne nadávať odporcovi, čím ho urazil na cti a vyhrážal sa mu ublížením na zdraví a následne po vykonanom výsluhu svedkov mal. Y. L., Y. T. a navrhovateľa Y. H. bolo vydané rozhodnutie

č. PK-882/2008/10830-AR zo dňa 02. 09. 2009, ktorým sa konanie o priestupku zastavilo. K. L., matka maloletého Y. L. a dcéra odporcu podala oznámenie o priestupku vedené pod č. ORP 200/MO-P-08, ktorého sa mal dopustiť navrhovateľ, a to tým spôsobom, že napadol maloletého Y. L. tak, že ho mal udrieť pelendrom po chrbte, čím mu spôsobil zranenie (zmliaždenie chrbta bez PN a doby liečenia). Oznamovateľmi rovnakého priestupku boli aj Q. T., otec Y. T., ktorého navrhovateľ napadol rovnakým spôsobom. Dňa 01. 05. 2008 bolo začaté trestné stíhanie pod ČVS: ORP-1113/1-OSV-NR-2008 vo veci poškodzovania cudzej veci a následne bol skutok prekvalifikovaný na hanobenie miesta posledného odpočinku, nakoľko zistené skutočnosti nasvedčovali tomu, že na V. cintoríne v dňoch od 29. 04. 2008 - 30. 04. 2008 mali mal. Y. L., mal. Y. G., mal. M. T. a mal. Y. T. poškodiť rodinný pomník rodiny H. - T.. Navrhovateľ vyčíslil predbežnú škodu vo výške 100.000,- Sk, ktorá sa odlišovala od znaleckého posudku. Konanie v danej veci bolo rozhodnutím zo dňa 12. 02. 2008 zastavené a na základe sťažnosti navrhovateľa ako poškodeného Okresná prokuratúra Nitra vydala uznesenie č. k. 3Pv 331/2008 zo dňa 12. 03. 2008, ktorým sťažnosti navrhovateľa vyhovela, napadnuté rozhodnutie zrušila a policajtovi bolo uložené, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Navrhovateľ sa domáhal, aby súd uložil povinnosť odporcovi zaplatiť mu sumu 3.319,40 eura titulom nemajetkovej ujmy. Súd mal za preukázané, že návrh navrhovateľa nebol dôvodne podaný, nakoľko nebolo preukázané, že by sa odporca dopustil konania od ktorého si navrhovateľ odvodzoval svoj nárok. Tvrdenia navrhovateľa nepotvrdili ani vypočutí svedkovia a zo žiadneho vykonaného dôkazu, ani z pripojených listinných dôkazov nevyplývajú skutočnosti tvrdené navrhovateľom. Súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov Y. G., M. T. a Y. T.. Skutočnosti tvrdené navrhovateľom nepotvrdilo ani opakované vypočúvanie svedkyne Y. T. pred vyšetrovateľom. Navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že by sa odporca dopustil konania, ktorým by spôsobil navrhovateľovi citovú ujmu (omčenie hrobu rodičov navrhovateľa a rozbitie tabule na hrobe starej matky navrhovateľa), navrhovateľovi potom nevzniklo právo uplatňovať si od odporcu nemajetkovú ujmu v zmysle vyššie citovaných ustanovení, a preto súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi priznal náhradu trov konania vo výške 464,28 eura, ktoré pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za odpor vo výške 199 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 265,28 eura.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, žiadajúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že jeho nárok bol dôvodný aj vzhľadom k tomu, že Okresný súd Nitra vydal platobný rozkaz č. k. 7RO/9/2010, ktorý by nevydal bezdôvodne. Podotkol, že nežiadal majetkovú ujmu, ale nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla vymočením sa na hrob rodičov. Nemajetkovú ujmu mu odporca spôsobil konkrétne krivým obvinením na polícii a na Obvodnom úrade v Nitre. Žiadal, aby súd návrh nezamietal a rozhodol o trovách konania tak, že ich nebude povinný odporcovi zaplatiť. Poukázal aj na skutočnosť, že súd by mal skúmať, či nebola naplnená skutková podstata trestného činu krivej výpovede (krivé obvinenie) a hanobenie miesta posledného odpočinku. Namietal aj skutočnosť, že súd nepredvolal ako svedka Y. T..

Odporca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žiadal odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Uviedol, že navrhovateľ sa návrhom zo dňa 22. 01. 2010 domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 3.319,40 eura titulom nemajetkovej ujmy z dôvodu, že sa mu navrhovateľ na cintoríne v časti V. vyhrážal ublížením na zdraví a že mu rozkope hlavu, túto skutočnosť oznámil na OO PZ Mojmirovce. Obvodný úrad Nitra konanie zastavil a navrhovateľ má za to, že toto konanie si odporca vymyslel, čím mu spôsobil nemajetkovú ujmu, ktorú si ocenil na sumu 3.319,40 eura a domáhal sa súčasne aj úrokov z omeškania a trov konania. Má za to, že súd prvého stupňa bezdôvodne vydal platobný rozkaz zo 7RO/9/2010-76 zo dňa 17. 04. 2012, ktorý sa zrušil včas podaným odporom a súd nariadil pojednávanie. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov aj oboznámením sa s listinnými dôkazmi, pričom mal za preukázané, že návrh navrhovateľa nebol podaný dôvodne. Poukázal na to, že bolo vykonané dostatočné a podrobné dokazovanie, z ktorého vyplýva nepochybný záver, že tvrdenia navrhovateľa sú nedôvodné a nepotvrdili sa. Navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, keď nepreukázal, že by sa odporca dopustil konania, ktorým by spôsobil navrhovateľovi citovú ujmu. Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľovi nevzniklo právo uplatňovať si od odporcu nemajetkovú ujmu.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, a preto je treba napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 2 OSP potvrdiť.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 120 ods. 1 OSP účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Podľa § 122 ods. 1 OSP súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Podľa § 132 OSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci.

Predmetom poznávania v občianskom procese sú skutočnosti, teda predmety a javy vonkajšieho sveta. Procesné dokazovanie ako procesný postup slúži k získaniu správ o tvrdených dôležitých skutočnostiach, ktoré zostali v konaní pochybné. Tieto tvrdenia sú teda predmetom procesného dokazovania. Účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, čo je okrem iného aj obligatórnou náležitosťou návrhu na začatie konania. Účelom tejto dôkaznej povinnosti je teda označiť, resp. predložiť dôkazy na preukázanie tvrdení účastníkov v občianskom súdnom konaní. Súd má právo rozhodnúť, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd preto môže rozhodnúť o tom, že niektoré z navrhovaných dôkazov nebudú vykonané. Súd má oprávnenie aktívne ovplyvňovať dôkaznú situáciu v súdnom konaní. Súd teda môže obmedziť vykonanie dokazovania tak, že rozhodne, že niektoré z označených dôkazov sa nevykonajú. Na druhej strane môže súd vykonať aj také dôkazy, ktoré nie sú navrhnuté účastníkmi konania, ak je to podľa názoru súdu nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Vykonanie takýchto nenavrnutých dôkazov podľa znenia § 120 ods. 1 by malo pripadať do úvahy len vo výnimočných prípadoch, vzhľadom na zámer zákonodarcu posilniť prvky kontradiktórnosti v občianskom súdnom konaní a preniesť dôkazné bremeno preukazovania tvrdení na účastníkov konania. Postup súdu pri dokazovaní je určený zákonom a súd je povinný tento postup dodržiavať. Výsledkami dokazovania sú získané určité správy o skutočnostiach, ktoré majú rôznu hodnotu týkajúcu sa dôležitosti, podstatnosti, pravdivosti a pod. Ďalej môže hodnotiť po tej stránke, či boli dôkazy vykonané v súlade so zákonom alebo či porušujú právne predpisy. Súd teda prisudzuje dôkazom hodnotu ich zákonnosti. Týmto hodnotením dôkazov po stránke ich zákonnosti sa vylúčia z konania i dôkazy, ktoré inak mohli byť dôležité pre rozhodnutie veci, avšak procesne sú neúčinné. Prisudzovanie pravdivostnej hodnoty jednotlivým získaným správam v občianskom procese je myšlienková činnosť sudcov, ktorú nazýva v úvode § 132 úvahou súdu. V procese poznávania skutočností počas občianskeho súdneho konania dochádza od samého začiatku k hodnoteniu správ po stránke ich vierohodnosti. Toto hodnotenie je predbežného charakteru a je nutné na to, aby súd posúdil, či má podrobiť niektorú skutočnosť ďalej dokazovaniu.

Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Žalovaný (dlžník) nie je procesným subjektom, ktorého by sa procesné povinnosti netýkali; pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť, musí určité skutočnosti tvrdiť a na svoje tvrdenie musí označiť dôkazy. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu.

Odvolací súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že navrhovateľ podal dňa 22. 01. 2010 návrh, ktorým sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v dôsledku konania odporcu zo dňa 30. 04. 2008 (vykonával malú potrebu na hrobe jeho rodičov a starých rodičov). Takýmto konaním mu bolo ublížené na cti a vzniknutú nemajetkovú ujmu vyčíslil na 3.319,40 eura. V priebehu konania bolo podaných viacero oznámení súvisiacich, resp. predchádzajúcich údajnému konaniu odporcu. Údajnému močeniu na hrob navrhovateľa predchádzal incident s maloletými deťmi Y. L., Y. G., M. T. a Y. T., ktorí mali poškodzovať nezisteným spôsobom pomník rodiny H. - T.. Maloletý Y. L., vnuk odporcu bol preukázateľne navrhovateľom napadnutý, a to takým spôsobom, že ho udrel pelendrekom do chrbta, čím mu vznikli pomliaždeniny bez nutnosti PN a ďalšieho liečenia (lekárska správa). Súd po zrušení platobného rozkazu nariadil pojednávanie, kde vykonal rozsiahle dokazovanie vyhodnocovaním listinných dôkazov a vypočutím svedkov. Súd vyhodnotil niektoré tvrdenia navrhovateľa za rozporuplné, nakoľko sa najskôr domáhal náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu, že odporca na OOPZ Mojmírovce oznámil, že sa mu navrhovateľ vyhrážal ublížením na zdraví a rozkopaním hlavy. Neskôr sa predmetnej náhrady domáhal z dôvodu, že odporca močil na hrob jeho rodičov. Ako je vyššie uvedené, do kontaktu s odporcom sa dostal po konflikte s maloletými deťmi, ktoré mali podľa tvrdení navrhovateľa rozbiť kamenné väzy a variť si v ešuse drogy na predmetnom hrobe, v dôsledku čoho boli preukázateľne niektoré z maloletých detí napadnuté. Zo svedeckých výpovedí sa preukázalo, že po opätovnom navrátení sa na cintorín bolo počuť rinčanie skla a hluk smerujúci od predmetného hrobového miesta. Odporca sa vrátil na cintorín a videl navrhovateľa ako kope do vecí, ktoré sa na hrobe nachádzali. Z fotografií predložených navrhovateľom nie je možné zistiť, aká tekutina a akým spôsobom sa na hrob dostala, avšak ani to, akým konaním vznikla prasklina na náhrobnom kameni. Svedecké výpovede nepotvrdili žiadne z tvrdení navrhovateľa a odvolací súd má za preukázané, že súd prvého stupňa vykonal dostatočné dokazovanie za účelom zistenia skutkového stavu. Napriek dôkladnému dokazovaniu sa nepodarilo preukázať, že by sa odporca dopustil konania, od ktorého navrhovateľ odvodzoval svoj nárok, a preto dospel k záveru, že k takémuto konaniu nedošlo. Pokiaľ ide o návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania predvolaním ďalších svedkov, odvolací súd uvádza, že je na rozhodnutí súdu, ktoré z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že dokazovanie nie je potrebné dopĺňať svedeckými výpoveďami maloletej Y. G., maloletého M. T. a maloletého Y. T., pretože vypovedali zhodne pred vyšetrovateľom o udalostiach, ktoré sa odohrali dňa 30. 04. 2008 na cintoríne, pri hrobke rodiny H. - T., ako vypočutý maloletý Y. L..

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa dospel k záveru, že tento správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil správny právny záver. Svoje rozhodnutie aj následne v súlade s § 157 ods. 2 OSP správne odôvodnil. Odvolací súd sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, na ktoré poukazuje a v celku s nimi aj súhlasí (§ 219 ods. 2 OSP).

Záverom je potrebné uviesť, že navrhovateľ v zmysle § 120 ods. 1 OSP neunesol dôkazné bremeno, pretože nevedel preukázať skutočnosti, ktoré v podanom návrhu na začatie konania ako aj v priebehu celého konania tvrdil. Vzhľadom k vyššie uvedenému rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne v zmysle ust. § 219 ods. 1 OSP.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1, 2 OSP tak, že odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ich jeho právny zástupca nevyčíslil v zákonnej lehote do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.